

**ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE
2015. GODINE**

Razred ili kategorija natjecanja: **8. razred**

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

U PRVA TRI ZADATKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.

- 1 1. U blizini kojeg od navedenih gradova su otkrivena nalazišta iz mlađeg kamenog doba?
 a) Pakraca b) Krapine c) Vukovara d) Nove Gradiške

- 1 2. Koje krško polje okružuju Dinara, Svilaja i Kamešnica?
 a) Imotsko polje b) Sinjsko polje c) Vrgoračko polje d) Krbavsko polje

- 1 3. Koja od navedenih rijeka ponornica pripada crnomorskom slijevu?
 a) Gacka b) Drežnica c) Lokvarka d) Dobra

U TEKSTU KOJI OPISUJE OBILJEŽJA JADRANSKOG MORA TRI SU POGREŠNA POJMA. PRONAĐI IH U TEKSTU, ISPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOM REDU, UPIŠI TOČNE POJMOVE.

- 3 4. *Jadransko more dobilo je ime po gradiću Jadro koji se nalazio pokraj ušća rijeke Po. Jadransko more površinom je manje od kopnene površine Republike Hrvatske. Plimni val ulazi kroz Otrantska vrata, a amplituda vala raste od južnog prema sjevernom Jadranu. Najveće valove stvara bura, visine i do 10 metara.*

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISIVANJEM SAMO JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOM STUPCU. DVA SE POJMA ILI OBJAŠNJENJA U DESNOM STUPCU NE MOGU POVEZATI.

- 3 5. Poveži opise sa odgovarajućim pojmovima.
___ depopulacija	A) proces povećanja udjela starog stanovništva u ukupnom broju stanovnika
___ populacijska politika	B) sustav mjera i djelovanja kojima se želi utjecati na demografske pojave vezane za kretanje stanovništva
___ demografska tranzicija	C) smanjenje broja stanovnika nekog prostora
	D) prijelaz s visoke stope rodnosti i smrtnosti na nisku stopu rodnosti i smrtnosti
	E) napuštanje sela kao mjesta stanovanja

3

6. Poveži današnje države s predstavnicima hrvatske dijaspore doseljene na te prostore kao posljedice Osmanskih osvajanja.

_____ Bunjevci	A) Slovenija
_____ Moliški Hrvati	B) Austrija
_____ Gradišćanski Hrvati	C) Italija
	D) Rumunjska
	E) Srbija

3

7. Poveži navedene planine ili gore sa speleološkim objektima koji se u njima nalaze.

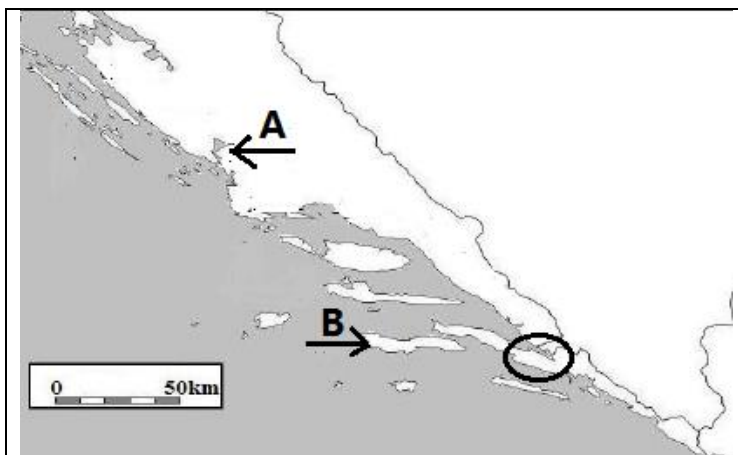
_____ Veternica	A) Dinara
_____ Lukina jama	B) Učka
_____ Amfora	C) Medvednica
	D) Velebit
	E) Biokovo

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ GEOGRAFSKE KARTE JUŽNOG DIJELA JADRANSKE HRVATSKE.

3

8. Na karti je strelicom i slovom **A** označeno

_____ jezero, koje je nastalo je potapanjem donjeg toka rijeke _____ (upiši ime), a takav tip ušća naziva se _____.

1

9. Na karti je strelicom i slovom **B** označen otok _____ (upiši ime).

2

10. Na karti je zaokružen _____ zaljev koji je poznat po umjetnom uzgoju morskih organizama radi dobivanja hrane, djelatnosti koja se zove _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ GEOGRAFSKE KARTE SJEVERNOG DIJELA JADRANSKE I GORSKE HRVATSKE

2	
---	--

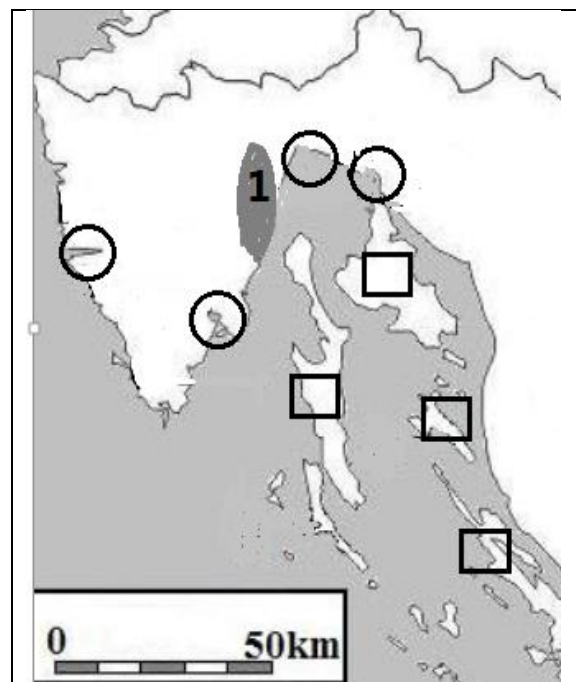
11. Na priloženoj geografskoj karti upiši slovo **A** u kvadratić kojim je označen otok na kojem se nalazi najveća hrvatska solana. Ime tog otoka je _____.

2	
---	--

12. Na priloženoj geografskoj karti upiši slovo **B** u kružić kojim je označen zaljev unutar kojeg se nalazi riječki lučki kompleks koji je specijaliziran za sipki teret. Ime tog zaljeva je _____.

2	
---	--

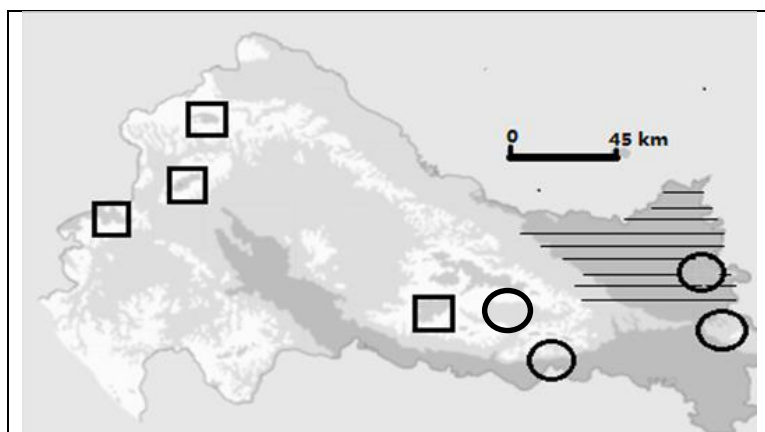
13. Na karti je zatamnjeno i brojem 1 označena planina _____ (upiši ime), a njen najviši vrh je _____ (upiši ime).

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ GEOGRAFSKE KARTE PANONSKO-PERIPANONSKE HRVATSKE.

2	
---	--

14. Na priloženoj geografskoj karti upiši slovo **A** u kvadratić kojim je označena najviša reljefna uzvisina Panonsko-peripanonske Hrvatske. Ime najvišeg vrha te uzvisine je _____.

2	
---	--

15. Na priloženoj geografskoj karti upiši slovo **B** u kružić kojim je označeno najistočnije makroregionalno središte Hrvatske. Ime tog središta je _____.

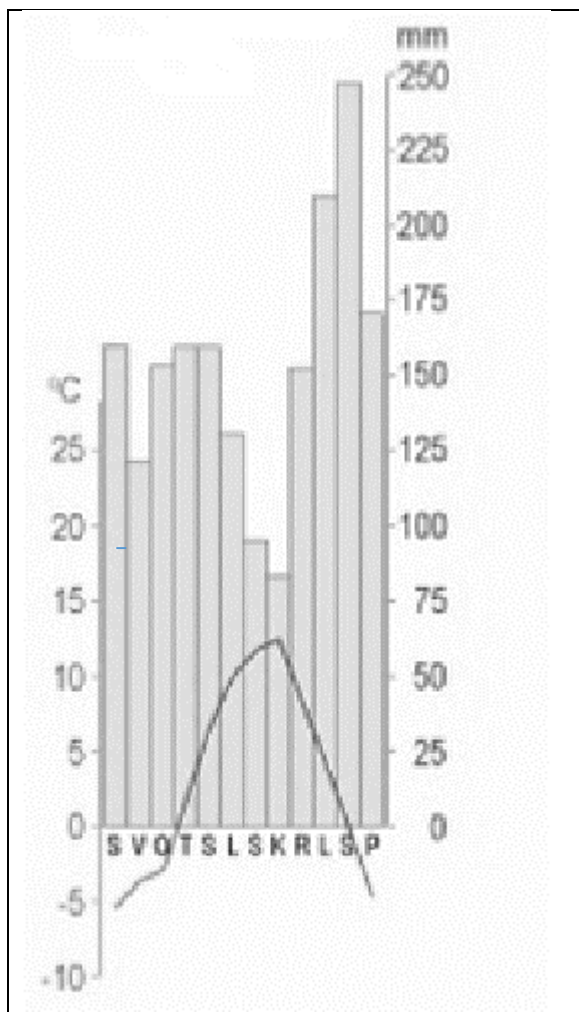
2	
---	--

16. Na priloženoj geografskoj karti vodoravnim je crtama označen prostor u kojemu je prevladavala prirodna biljna zajednica _____ (upiši naziv), nastala na lesnoj podlozi. Puni naziv podtipa klime koji prevladava na označenom prostoru je _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENOG KLIMATSKOG DIJAGRAMA.

2 17. Naziv (klimatološkog) godišnjeg doba s najmanjom prosječnom količinom padalina na priloženom dijagramu je _____, a godišnje doba s najvećom količinom padalina je _____

Prostor za računanje

2 18. Puni naziv podtipa klime prikazanog na priloženom klimatskom dijagramu je _____

_____ klima.

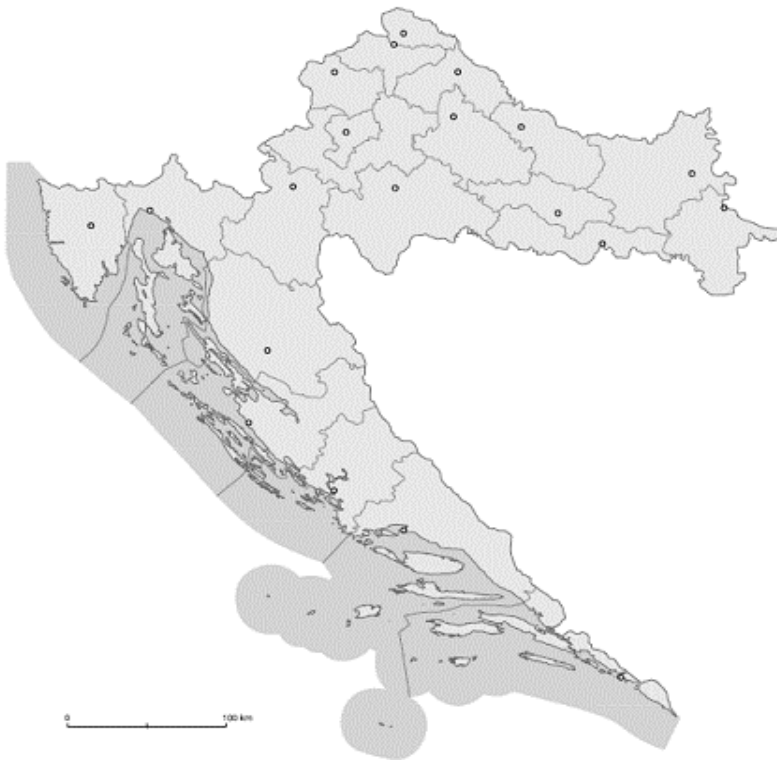
Temperaturna amplituda iznosi _____.

Prostor za računanje

1 19. Među navedenim mjernim postajama zaokruži slovo ispred one u kojoj su izmjerene vrijednosti prikazane na klimatskom dijagramu.

- a) Gospić b) Zagreb c) Zavižan d) Osijek d) Pula

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ KARTE ŽUPANIJA.

3	

20. Na priloženoj geografskoj karti upiši slovo **A** u najzapadniju županiju Hrvatske. Upravno središte te županije je grad _____ (upiši ime) ime), a najveće gospodarsko središte te županije je _____ (upiši ime).
2	

21. Na priloženoj geografskoj karti upiši slovo **B** u županiju Hrvatske u kojoj se nalazi najveće prirodno jezero Panonsko-peripanonske Hrvatske. Ime tog jezera je _____.
2	

22. Na priloženoj geografskoj karti upiši slovo **C** u županiju Hrvatske u kojoj se nalazi najpoznatija hrvatska akumulacija pijeska slikovito nazvana Hrvatska Sahara. Ime županije je _____, a ime područja akumulacije pijeska je _____.
2	

23. Upiši slovo **D** unutar granica županije u kojoj se nalazi najviši vrh Hrvatske. Ime županije je _____. Ime najvišeg vrha je Dinara ili _____ (upiši drugi naziv).

U SLJEDEĆIH PET ZADATAKA DOPUNI REČENICE.

1	
---	--

24. Iz 10 litara morske vode iz
Jadranskog mora prosječne
slanoće može se dobiti
_____ grama soli.

Prostor za računanje:

--

2	
---	--

25. Dan kada je Hrvatski sabor donio Odluku o suverenosti i samostalnosti
Republike Hrvatske je _____ (upiši dan, mjesec i
godinu), a tog dana svake godine slavimo _____
(upiši naziv dana).

2	
---	--

26. U koje dvije europske države danas živi najveći broj pripadnika hrvatske
dijaspore? Imena tih država su _____ i
_____.

2	
---	--

27. Otok Pag upravno-politički podijeljen je između dvije županije. Imena
tih županija su _____ i
_____.

2	
---	--

28. Znanost koja proučava postanak, razvoj i sistematiku tala naziva se
_____, a znanstvena disciplina koja istražuje
prostorni razmještaj pojedinih tipova tala na Zemlji naziva se
_____.

**U SLJEDEĆA DVA ZADATKA DOPUNI REČENICE I U PAROVIMA POJMOVA KOJI
SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA U CIJELOSTI ZAOKRUŽI ONE
POJMOVE KOJI SU TOČNI.**

2	
---	--

29. Ime rijeke koja protječe kroz Vinkovce je _____, a ta
rijeka je **lijevi** / **desni** pritok rijeke Save.

2	
---	--

30. Ulaskom u punopravno članstvo Europske unije _____
(upiši točan datum), Hrvatska je automatski izašla iz organizacije čije je ime
Srednjoeuropski sporazum o slobodnoj trgovini / **Srednjoeuropska inicijativa**.

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENOG ISJEČKA TOPOGRAFSKE KARTE.

- 2 31. Ime otoka čiji je dio prikazan na isječku topografske karte je _____, a taj otok je površinom **veći / manji** od otoka Paga (zaokruži točan pojam).
- 2 32. Ime najveće uzvisine na priloženom isječku topografske karte je _____, a pripadajuća joj trigonometrijska točka iznosi _____.
- 2 33. Kartografski znak uokviren pravokutnikom na priloženom isječku topografske karte označava _____, a onaj zaokruženi označava _____.
- 2 34. U odnosu na topografski znak u pravokutniku, zaokruženi topografski znak nalazi se _____ (upiši stranu svijeta) i pod azimutom _____.
- 2 35. Odredi brojčano mjerilo ovog isječka topografske karte, ako je zračna udaljenost označena strelicom između zaokruženiog kartografskog znaka i stadiona 1250 m na ovoj karti prikazana s 5 cm. Brojčano mjerilo je _____. Na priloženom isječku topografske karte ekvidistanca iznosi _____.

Prostor za računanje